

B év

Köszöntelek Benneteket október első vasárnapjának estéjén: *Béke legyen Veletek!*

A liturgikus szövegek három évenként ugyanazok, most is a házasságról szólnak. Elég aktuális téma, így hát erről lesz szó. A három évvel ezelőtti elmélkedés címe ez volt: „A válás megbocsátható!”. A mai cím: *A szentségi házasság.*

A házasságokban sok minden történik, jó is, rossz is. Így a rosszat bánjuk meg, a jót köszönjük meg az ének hangján.

Ének: Kyrie... Gloria...

Imádkozzunk! Istenünk, mi többnyire a katolikus vallásban nőttünk fel, és annak szabályaihoz alkalmazkodtunk, de tudnunk kell, hogy te nem katolikus Isten vagy, nem is protestáns, vagy muszlim. Te minden ember Teremtő Istene vagy. Így hisszük. Segíts minket, hogy fölülemelkedve a vallásokon, pusztán emberként keressük életünkre a megoldásokat. Ugye segítesz nekünk, aki élsz és szeretsz...

Evangélium Márk könyvéből (10,2-12)

A farizeusok is odamentek és megkérdezték: „El szabad a férjnek bocsátania a feleségét?” Próbára akarták ugyanis tenni. De ő kérdéssel válaszolt: „Mit parancsolt nektek Mózes?” „Mózes megengedte, hogy válólevelet írva elküldjük az asszonyt” – felelték. Jézus folytatta: „Szívetek keménysége miatt írta ezt a parancsot. De Isten a teremtés kezdetén férfit és nőt alkotott. Az ember ezért elhagyja apját, anyját, a feleségéhez ragaszkodik, és ketten egy test lesznek. Ettől kezdve többé már nem két test, hanem csak egy. Amit tehát Isten összekötött, azt ember ne válassa szét.” Otthon tanítványai ismét efelől kérdezgettek. Ezt válaszolta: „Aki elküldi feleségét és mást vesz el, házasságtörést követ el ellene. Ha pedig a feleség hagyja el férjét és máshoz megy, házasságot tör.

Márk evangéliumrészlete a házasság felbontásáról szól. Először a katolikus egyházi törvénykönyv szabályait ismertetem röviden, aztán kezdjük meg az együttgondolkodást.

1. Katolikus jogi kódex

A katolikus egyház törvénykönyve kimondja: „A megkötött és elhált házasságot semmiféle emberi hatalom és semmiféle ok nem bonthatja fel, kivéve a halál.” (1141.kán.) A sommás tételben már van egy kitétel, ami tompítja a tétel durvaságát. Ez pedig az „elhálás”, mint fel-tétel, vagyis ha nem hálták el, nem lett a két test egy, akkor nem is jött létre a házasság. Ugyanilyen engedmény az ún. „*privilegium paulinum*” (páli kedvezmény), mely a megtérő számára megengedi a válást és új házasság kötését. Hasonló a *házasságtörés* esete is, mely feljogosítja a sértett felet a válásra. És ott van a joggyakorlatban a házasság „*semmisségének*”, (érvénytelenségének) kimondása, amikor formai okokra hivatkozva létre sem jött a házasság, ezért az új házasságnak nincs akadálya.

Ez utóbbi hosszú egyházi bírósági procedúra a helyi püspöki bíróságtól sokszor a Vatikáni Szentségi Kongregáció bíróságáig, mely meglehetősen sokba kerül, és sok visszaélés is történik. Világi szemmel sok kritika is éri. (Lásd pl.: „*A házasság szentsége*” című film 2024.).

Megemlítem még Ferenc pápa kijelentését, aki látja a visszasságokat és keresi a megoldást. Az a véleménye, hogy „*Vannak esetek, amikor elkerülhetetlen a válás, sőt szükséges*”. Éppen a gyermekek miatt. Külön *szinódust* hívott össze (2013), és dekrétumot adott ki a házasság ügyének tisztázása és irgalmas kezelése miatt. De maga a szinódus fenntartja eddigi rendjét, amellyel a házasság felbonthatatlanságát védi.

2. Márk evangélium

A szövegből nyilvánvaló, hogy a farizeusok a Büntető Isten törvényéről beszélnek, Jézus pedig az Szerető Isten törvényéről.

1) A Büntető Isten Törvénye

A farizeusok csapdája ez a kérdés: „*Szabad-e a férfinak elbocsátania a feleségét?*” Ha Jézus azt mondja, hogy nem, akkor megsérti Mózes törvényét, ami kimondja, hogy válólevéllel igenis szabad. És ha azt mondja, hogy nem szabad, akkor még őket is megsérti, mert bizonyára már közülük is volt, aki elbocsátotta az asszonyt, mert fordítva keverte a rántást.

Még súlyosabb, ha Jézus az asszonyok oldalára áll, és az asszonyra is kiterjeszti a törvényt, hogy az asszony is elbocsáthatja a férjét. Ezzel vét Mózes engedménye ellen, mert ő csak a férjnek adta ezt a kedvezményt.

Mózes törvénye az is, hogy ha az asszony, a feleség elhagyja a férjét és mással él, akkor, mint házasságtörőt agyon kell kövezni. Lásd a házasságtörő asszony esete. (Jn 8,1-11).

2) A Szerető Isten álma

Jézus mielőtt a kérdésre válaszolna nem a farizeusok és írástudók magyarázataira és a hagyományokra hivatkozik, hanem a Teremtő Istenre, aki férfinak és nőnek teremtette az embert, és az volt az álma, hogy ketten legyenek „egy ember”. Beléjük táplálta a vágyat, hogy a szexualitás elemi erejével egymáshoz vonja őket, és a szeretet isteni képességével egy lényé legyenek. Még a gyermeknek a szülők iránti szeretetkapcsolatát is felülmúló vággyal indítja őket, hogy a szülőket elhagyva egymáshoz ragaszkodjanak.

Ez volt Isten szándéka és álma, és remélte, hogy amit ő így egybekötött, azt senki sem választja el.

Ez lenne a felbonthatatlan szentségi házasság? Minden ilyen házasság „szentségi házasság” lehet (papi áldás nélkül is), mert Isten köti össze. De nem felbonthatatlan, mert az ember szabad lény, és bármikor felbonthat egy kapcsolatot a szerető Isten szándéka ellenére.

Erre a felbontásra két válasz lehetséges: A büntető Istené vagy a szerető istené. A büntető Istent képviselő Mózes a házasságtörő asszonyt agyonkövezéssel bünteti, miközben a házasságtörő férjet nem érheti bántódás.

Megjegyzem, Márk bűne lehet, hogy a története végén Jézusnak a barátaival történt magánbeszélgetése során, Jézus szájába adja a büntető Isten büntetését: „*aki elbocsátja feleségét házasságtörést követ el, aki pedig elbocsátott nőt vesz el, szintén házasságot tör*”.

A szerető Isten pedig szomorú lehet két ember párkapcsolatának szétszakadásakor, de szerintem drukkol, hogy egy új esélyt kapva mindkét fél megtalálja a maga párját, amihez örömmel és segítőkészséggel fordul a szerető Isten, és egy szeretetközösség tagjai is.

--- Testvéreim! A szentségi házasságot képviselő egyház nem képes szabadulni a szadista isten fogságából. Jézus asztalához nem ülhet le egy elvált ember az ő törvényük szerint. Újabban leülhet, de nem eheti Jézus kenyerét, vesszen csak éhen! A Bokor asztalánál mindig van helye, remélem!

*[Kovács László elmélkedése elhangzott 2024. október 6-án a Bokorportán,
online csatlakozás lehetőséggel.]*

